

Miljøministeriet

Departementet, Cirkulær Økonomi

Sendt pr. e-mail til mim@mim.dk og diska@mim.dk

Vingsted, den 30. januar 2024

HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM UDVIDET PRODUCENTANSVAR FOR FISKEREDSKABER, DER INDEHOLDER PLAST

Der er næppe nogen, som har et højere ønske end lystfiskere om, at der ikke findes eller efterlades plast i vores natur, i vores vande eller langs vores kyster.

Lystfiskere elsker naturen og går oftest forrest for at værne om Danmarks vandmiljø. Det afspejles i titusindvis af frivillige timer lagt i lokale lystfiskerforeningers forbedringer af vandmiljøet, og når vores lystfisker-organisationer presser på i miljøpolitiske sager.

Derfor vil vi, brancheorganisationen Dansk Lystfiskeri og private lystfiskeres sammenslutning af lystfisker-foreninger, Danmarks Sportsfiskerforbund, gerne takke for muligheden for at kommentere på udkastet til bekendtgørelsen om det udvidede producentansvar for fiskeredskaber, der indeholder plast.

Gråspurve med kanoner

Vi er naturligvis bekendte med EU-direktivet og imødeser udrulningen, som forhåbentlig kan få en reducerende effekt på plastaffald langs kyster på europæisk plan.

På nuværende tidspunkt er vi dog undrende og skeptiske over proceduren og proportionerne, hvorved tonstunge erhvervsfiske-redskaber rent administrativt sidestilles med lystfisker-redskaber på få gram. Fra branchens side er der velvilje omkring det at tage ansvar for brug af plast i produktionen, men der er på samme tid bekymring om en administrativ byrde, som i oplægget vil ramme små producenter og detailbutikker unødigt hårdt.

Det er ikke lystfiskeres redskaber, der havner i naturen som plastaffald, når der tales om 27% fiskeredskaber i plastaffaldet langs Europas kyster. Klippekytter, som en gang var naturligt sorte og grå, er i dag desværre mange steder overvejende grønne og blå af garnrester fra erhvervsfiskeri og andet plast-affald – uden nogen relation til lystfiskeri.

Definition af lystfiskeres redskaber

I udkastet til bekendtgørelsen savner vi i §2 i høj grad en tydeligere definition af lystfiskeres redskaber. I stykke 4 defineres:

4) *Erhvervsfiskeredskaber: Slæbende fiskeredskaber, der indeholder plast, herunder trawl, not, skrab og snurrevod.*

Denne definition er tydelig og relateres udelukkende til de redskaber, som rent fysisk er i vandet for at fiske – på trods af, at der skal et stort maskineri og en del andet udstyr og elektronik til, før en søsætning af de slæbende fiskeredskaber overhovedet kan lade sig gøre i det praktiske fiskeri.

I stykke 6 defineres øvrige fiskeredskaber u hensigtsmæssigt diffust:

6) Fiskeredskab: Enhver genstand eller udstyrsdel, der anvendes til fiskeri eller akvakultur, til at spore, fange eller opdrætte biologiske havressourcer, eller som flyder på havfladen og benyttes med det formål at tillokke, fange eller opdrætte sådanne biologiske havressourcer.

Denne definition er efter vores mening utydelig og vil efterlade mange spørgsmål blandt producenter og detailbutikker. Vi foreslår en præcedens fra definitionen af erhvervsfiskeredskaber, så øvrige fiskeredskaber ligeledes præciseres som værende redskaber i vandet. Disse lystfisker-redskaber – som f.eks. fiskeline, kroge og endegrej (kunstige agn som fiskene tillokkes af og bider på) – går i tråd med tankegangen om affald og håndtering af dette, da de i lystfiskersammenhænge anses som forbrugsvarer, der slides og på et tidspunkt kasseres – modsat f.eks. fiskestænger og fiskehjul, som er langtidsholdbare og har et langt liv, der ofte ender med, at udstyret går i arv mellem lystfiskere. Som det tilsvarende mekaniske udstyr hos erhvervsfiskere.

Fiskeredskaber og specialudstyr til lystfiskere markedsføres bredt som fiskegrej, og der behøves en tydelig definition, så ikke alt fra beklædning, gummistøvler, drikkedunke, joller og andre fartøjer, til specielle opbevaringskasser, værktøj og andet på fisketuren kan forveksles med fiskeredskaber i definitionen "*Enhver genstand eller udstyrsdel, der anvendes til fiskeri*".

Definition af plast

Vi savner desuden en definition af plast i udkastet til bekendtgørelsen. Anvendelsen af bioplast er voksende, men det meste bionedbrydelige plast kan ikke genanvendes sammen med øvrigt plast ved indsamling. En tydeligere definition af plast vil f.eks. hjælpe ved udformningen af kollektive indsamlingsordninger.

Vejledning til detailbutikker

De detailbutikker, som handler med fiskegrej til lystfiskere, er ofte små virksomheder med lav bemanning og sparsomme administrative kræfter og ressourcer. Derfor har vi stor bekymring om formidlingen og udrulningen af det udvidede producentansvar for fiskeredskaber, der indeholder plast. For en detailbutik virker det ikke umiddelbart logisk, at man påtager sig et producentansvar, fordi man måske køber en lille del af sit sortiment hos en grossist i et naboland, eller fordi man har enkelte udenlandske kunder i sin webshop på årsbasis. At der af samme grund er lagt op til, at detailbutikker skal repræsenteres af agenter i de lande, hvor de muligvis har online kunder fra, virker helt urealistisk at gennemføre, og vil i øvrigt gennenhulle billedet af fri handel indenfor EU.

Reglerne er nye for alle, i ministeriet og blandt producenterne, men idet ordlyden og formuleringerne vækker så mange spørgsmål, som det er tilfældet, når administrative medarbejdere i vores organisationer forsøger at danne sig et overblik over reglerne på nuværende tidspunkt – vil de utvivlsomt blive mødt med stor frustration og opgiveness i et detailed, der slet ikke er vant til at håndtere denne type administration.

Vi vil derfor gerne opfordre til udarbejdelsen af en grundig og letforståelig vejledning til detailbutikker, så ikke regler og paragraffer brydes i uvidenhed.

Kollektiv indsamlingsordning

Dansk Lystfiskeris medlemsbutikker bakker allerede kollektivt op om indsamling af kasseret fiskebeklædning. Denne ordning er sat værk med henblik på genbrug af materialerne, der efterfølgende sys om og bliver til nye lystfisker-produkter. Eller som det desværre er tilfældet den seneste tid, bliver sendt til Ukraine som nødhjælp.

Når det gælder plast, er tilfældet dog, som allerede nævnt, at kun en meget lille del af lystfiskerens redskaber er forbrugsvarer, der bliver kasseret af den enkelte lystfisker. Det typiske vil være en slidt fiskeline, ødelagte kroge eller agn – altså det udstyr som kommer i vandet jf. vores anmodning om definition. Øvrigt udstyr beholder lystfiskeren oftest i mange år. For den enkelte lystfisker vil der derfor blot være tale om få gram i årligt plastaffald, som bør bortskaffes, under en ressourcekrævende indsamling og formidling.

Som organisationer er vi derfor stærkt tvivlende på den gode historie i, at forbrugeren skal begive sig til en detailbutik, eller andet sted væk fra hjemmet, for at indsamle så små mængder plast på producenternes vegne. Uden øvrig sammenligning vil det svare til at bede forbrugeren om at passere sin plastaffalds-container i hjemmet, for i stedet at begive sig til den nærmeste legetøjsbutik for at returnere en ødelagt Legoklods.

Brancheorganisationen Dansk Lystfiskeri er villig til at se nærmere på realisering af en kollektiv indsamlingsordning blandt lystfisker-detailbutikker, med opbakning fra de private lystfiskeres organisation Danmarks Sportsfiskerforbund – men som organisationer er vi alvorligt bekymrede for lystfiskeres anklager om unødigt *“green washing”*, eller i bedste fald, blot for at blive til grin hos forbrugeren.

Med ovenstående kommentarer i mente ser vi frem til et videre samarbejde og dialog om det udvidede producentansvar for fiskeredskaber, der indeholder plast.

Med venlig hilsen og på vegne af
Dansk Lystfiskeri og Danmarks Sportsfiskerforbund

Peter Lyngby
Formand, Dansk Lystfiskeri